

Přeshraniční spolupráce Libereckého kraje

23.listopadu 2005 Petr Skokan

Přeshraniční spolupráce a její nositelé - euroregiony a resp. kraje zapojené do práce euroregionů - představují základní prvek evropské integrace a její úspěch přímo předurčuje úspěch celého evropského projektu.

Liberecký kraj se proto bezprostředně po svém vzniku, kdy byl ustaven jako územně samosprávný celek, zapojil do přeshraniční spolupráce. K té náš kraj předurčuje už jeho strategická poloha. V roce 2001 tak začalo navazování prvních kontaktů v SRN. Ačkoliv tam na tuto otázku nezazněla jednoznačná odpověď, neboť v Německu neexistuje samosprávný celek, který by svojí podstatou odpovídal krajům v České republice, bylo zřejmé, že i Liberecký kraj by se měl orientovat na partnerství se Svobodným státem Sasko, což se také stalo. Obdobnou genezi mají rovněž naše kontakty s Dolnoslezským vojvodstvím, dohoda o spolupráci s tímto vojvodstvím byla podepsána v roce 2003.

Smyslem našeho partnerství s oběma regiony pak není pouhá výměna zkušeností na mnoha úrovních, ale skutečná spolupráce na řadě mezinárodních projektů s příhraničním efektem pro Čechy, Poláky a Němce. Za všechny bych například jmenoval aktivity v oblasti krajina podstávkových domů, projekt Regiotram Nisa či naši vzájemnou součinnost při otevírání nových hraničních přechodů. Přičemž je nezbytné zdůraznit, že vstup České republiky do Evropského společenství dal našim příhraničním kontaktům novou dimenzi a větší možnosti participace.

Kromě toho cítíme, že je nutné prosazovat také naše zájmy přímo v centru dění EU. Liberecký kraj zřídil v září své zastoupení v Bruselu a pro výběr lokality zastoupení byla rozhodující právě blízkost zastoupení našich partnerů, a tak zastoupení Svobodného státu Sasko, Zastoupení Dolnoslezského vojvodství a zastoupení Libereckého kraje sídlí v jedné ulici: Avenue d'Auderghem.

Spolupráce v rámci Euroregionu Nisa

Jelikož mám několikaleté zkušenosti z práce předsedy české části Euroregionu, vidím rovněž velký přínos v plném zapojení kraje do práce Euroregionu

Euroregion Nisa jako nejstarší euroregion v České republice během svého působení dokázal svými výsledky přesvědčit o prospěšnosti své existence. Od roku 1994 bylo jen v české části Euroregionu

podpořeno z programu Phare CBC 43 velkých projektů s objemem dotace 37,75 mil EUR. Euroregion Nisa také administruje Fond malých projektů podporující neinvestiční akce typu people-to-people, v rámci kterého bylo realizováno od roku 1998 přes 600 projektů zaměřených na kulturu, sport, vzdělávání atd. s celkovým objemem dotace kolem 3,5 mil. EUR.

Dopady rozšíření na Euroregion Nisa

V letech předcházejících vstupu ČR do EU se Euroregion již začal připravovat na rozšíření EU. Společná (tripartitní) Rada Euroregionu Niesse–Nisa–Nysa, která je jeho nejvyšším orgánem a má za úkol určovat hlavní směr jeho činnosti, rozhodla uzpůsobit struktury Euroregionu tak, aby lépe odpovídaly novým výzvám.

Jako nový politický orgán byl ustanoven E.KONVENT – což je konvent špičkových euroregionálních politiků k výměně názorů a informací a rozvíjení politické spolupráce. Dalším novým orgánem je Euroregionální bezpečnostní fórum (FOR-BE-S), jehož hlavním posláním je koordinace spolupráce a výměny informací za účelem zvýšení bezpečnosti a pořádku. Klíčovou roli v řešení přeshraničních problémů pak budou mít i nadále tzv. Skupiny euroregionálních expertů (EUREX), které pracují v oblastech hospodářství a lidských zdrojů. Každou oblast povede tzv. Euroregionální komise (E.KOM-E, E.KOM-H), která bude mimo jiné rozhodovat o prioritách pro projekty v dané oblasti.